

Євген Карпінєць

У сучасному світі доволі легко викидають непотрібне. Переривання «непотрібної» або ж «небажаної» вагітності вважають особистим вибором, натомість обдаровують ніжністю домашніх улюбленців і відстоюють їхні права. «Непотребом», даруйте на слові, стають люди похилого віку, які створюють проблеми, їх залишають самих на себе, щоб помиралі, або ж віддають у хоспіси чи будинки престарілих, адже не хочуть навіть дивитися, як ті страждають. Але ж любов, присутність поруч, близькість, лагідність, підтримка і співстраждання – найкращі ліки, які підтримують життя у нас і продовжують його в інших.

А як же ж тоді Божа заповідь «Шануй батька твого і матір твою?» Як ми, молоді, ставимося до своїх батька і матері, дідуся і бабусі, своєї сім'ї, близьких? Як часто з ними бачимося, щиро спілкуємося і чуємо їх, їхні переживання і болі? Як витрачаємо на них час і чи кажемо, що любимо їх? Власне про це і далі хотілося б повести наші роздуми. На жаль, доводиться із сумом констатувати той факт, що сьогодні християнська сім'я постала перед різними загрозливими викликами. Дані Держкомстату за 2015-2017 рр. свідчать, що в Україні на 2 цивільні шлюби припадає одне розлучення. Іншими словами, кожен другий цивільний шлюб завершується розлученням. Міцність інституту сім'ї підточує бажання молоді співжити без таїнства шлюбу, просто підтримуючи «вільні стосунки», які ні до чого не зобов'язують. Крім того, існують ще й загрози з боку різних ідеологій, які свідомо бажають розхитати сім'ю, а через неї – і християнське суспільство. Наприклад, сьогодні родині загрожує серйозний «вірус» гендерної ідеології, яка чинить сум'яття, цілеспрямовано і підступно популяризує та законодавчо легітимізує неприродні форми інтимних стосунків між людьми та самоідентифікації.

На думку папи Франциска, існують ще глибші загрози для християнської сім'ї, ніж згадані вище. Джерело цих загроз – це поверхневе розуміння таїнства подружжя серед молодих християн. У 2014 році папа Франциск звернувся до 25 000 наречених, зібраних на площі св. Петра в Римі. Понтифік побажав, щоб вони все життя жили радістю «так», промовленого під час Таїнства шлюбу. Тоді Папа нагадав, що самого факту тривання

подружжя як такого ще замало, аби можна було його визнати вдалим. Те, що найважливіше, – це якість зв'язку. Що ж зміцнює і поглиблює розуміння подружнього зв'язку, скріпленого печаттю святого Таїнства?

Найперше слід сказати, що простих рецептів тут не буває. Адже кожна родина неповторна й унікальна. Вона має свою історію, пам'ять, традиції, цінності... Нам, молодому поколінню, випадає честь і обов'язок цей скарб оберігати і нести далі у майбутнє. В цьому величезну роль відіграє молитва – зв'язок із Богом, який ніколи не залишає своїх улюблених дітей, а огортаючи своєю батьківською опікою й любов'ю, дає чіткі орієнтири і дороговкази на нашому життєвому шляху. Лиш би наш компас був налаштований на те, аби правильно їх відчитати. Відчуваючи Божу присутність у своєму житті, сповнюємося любові Творця і ділимося нею з тими, хто є поруч нас.

Навчавшись у молитві любити Бога, ми починаємо втілювати любов в конкретних вчинках. Любити – не означає обмежуватися почуттям великої ніжності. Любити – означає приймати ближніх такими, якими вони є, і давати їм те, чого вони потребують чи про що просять. Адже Бог є любов'ю (1Йо 4,8), її джерелом. Саме Він дає нам можливість її помножувати. Але для цього потрібно дозволити Йому зробити це: не любити так, як хочемо ми, підганяючи все під наші рамки і стереотипи, а любити так, як просить Він, пам'ятаючи про неповторність кожної особи, яка носить образ Божий. Як стверджувала французька католицька письменниця Мадлен Дельбрель, любити по-справжньому означає віддавати себе іншому, щоб він ще більше ставав собою.

Вміння любити є основою справді міцних і добрих взаємин у родині. Проте це тривалий процес, і щоб досягти в цьому успіху, потрібні розуміння і терпіння. Часто молоді люди стверджують, що їхні батьки їх не розуміють. Можна погоджуватися і не погоджуватися із цим твердженням. Насамперед потрібно знати, що ми вкладаємо у слово «розуміти». Неможливо все прийняти і все розуміти. Людина – не пристрій, розібравши який, зможемо вивчити і дослідити всі механізми і гвинтики. Людина – таємниця, і бездоганно, в повноті її не зрозуміти. Щоб прийняти цю таємницю, нам потрібні повага і смирення. Є й інша сторона медалі – батьки. Вони також мають свої переживання та клопоти. Світ вони бачать із висоти позиції свого життєвого досвіду. Як кажуть у народі, «Життя прожити – не поле перейти». Вони намагаються вберегти своїх дітей від усіх помилок, які зробили, коли самі були юними. Вони хочуть бачити в нас ідеал, і щоб про нас говорили тільки добре. Тому часто можуть не зважати на нашу думку вважаючи, що знають краще. А для нас наша позиція важлива, і ми самі часто хочемо вирішувати самостійно. Щоб знайти компроміс, потрібно обом поколінням зійти на рівень одні одних. Порозуміння буде тоді, коли будемо готовими вислухати і зрозуміти, а не відкидати і заперечувати одразу. Звичайно, існують ситуації і випадки, коли батькам можна сказати «ні», але завжди треба брати до уваги їхню думку і пораду. Для цього необхідне терпіння. Воно не

здобувається силою волі. Це плід Святого Духа (див. Гал 5,16-22).

Кризи у сім'ї – явище не лише негативне, але й позитивне, адже відкривають нові горизонти стосунків та ще не вирішених або ж не обговорених питань і ситуацій. Вони були і будуть завжди, але нагадують, що у сім'ї важливим є не моє «я», а «ми». А молоді її члени можуть стати джерелом духовного росту.

Сім'я – середовище виховання молоді. Молоді люди мають силу і насагу, батьки – досвід і мудрість. Лиш у згоді та мирі зможемо будувати майбутнє держави і Церкви. А тому, як навчав великий митрополит Андрей Шептицький, «боронім родину перед злом, працюймо над тим, щоб уздоровити ці родини, які неправильно побудовані і неправильно розвиваються».

Євген КАРПІНЕЦЬ, Родина: сучасні виклики і загрози // СЛОВО №4 (76)